

andre Bestemmelser. Der er nogle, som har en ganske betydelig Skattecensus, andre har Flerstemmevalgret, baseret snart paa det ene og snart paa det andet. Der er atter andre, hvor et Førstekammer, endog langt mere end vort nuværende Landsting, endsigte det Landsting, vi sikkert vil komme til at staa overfor, afbalancerer den meget lave Valgretsalders. Derfor forekommer det os, at det nu at kaste de Bestemmelser bort, der netop giver det, jeg kalder Balancen overfor den meget lave Valgretsalders, vilde være uklogt og ret farligt. Vi kan ikke se andet, end at Juni-Grundlovens Fædre har set meget fornuftigt, idet de gik ud fra, at man ikke, før man er naaet ud over Gæringsaarene og har faaet sin Livsopfattelse fæstnet, har naaet den Modenhed, som man maa ønske til enhver Tid, at de maa have, som gennem Valgret faar Indflydelse paa Lovgivningen og som Følge deraf paa, hvordan Landet styres. Det er derfor ganske besynderligt, at man samtidig med, at man i saa høje Toner lovpriser Juni-Grundloven, vil slaa en Streg over en af de Bestemmelser fra Juni-Grundloven, som vi har endnu, som blev givet med velberaad Hu, og som efter vor Mening har været fornuftig.

Saa har jeg til § 30 stillet et Ændringsforslag gaaende ud paa, at Bestemmelsen om, at man for at have Valgret til Folketinget skal have fast Ophold i Valgkredsen, affattes saaledes, at „man skal have fast Ophold i Valgkredsen paa den Tid, da ifølge Valgloven Anmeldelse til Optagelse paa Valglisten skal ske.“ Denne Tilføjelse har vi altsaa foreslaaet, og derved vil vi naa, at man faar Valgret i den Kreds, hvor man opholder sig paa den Tid, Valglisten bliver affattede, selv om vedkommende i det Øjeblik, Valget foregaar, er flyttet andetsteds hen. Det forekommer mig at være en naturlig Bestemmelse, som det kan være rigtigt at fastslaa i Grundloven. Jeg ved, at der er Steder i Landet, hvor man har fortolket Grundloven og Valgloven saaledes, at denne Tilføjelse ikke behøves, men der er andre Steder, hvor man har nægtet en Vælger, som i øvrigt opfylder Valgretsbestemmelserne, Adgang til at afgive sin Stemme, fordi han var flyttet paa den Tid, Valget foregik, hvilket ikke bør finde Sted.

Endvidere har jeg foreslaaet føjet en lille Bestemmelse til § 30 om, at det, for at man kan udøve Valgret til Rigsdagen, er nødvendigt at være optagen paa Valglisten. Vi betragter Valglisten som det

givne Grundlag for, at Folk kan stemme, og det er derfor ganske naturligt, at dette fastslaaes i Grundloven, men jeg vil rigtig nok haabe, at man ved Udformningen i Valgloven af de nærmere Regler om Valglisternes Affattelse og Vælgernes Optagelse paa samme søger at faa Has paa adskillige af de Meningsløsheder, som ofte er fulgt overfor kasserede Valg. Det har altid forekommet mig højst urigtigt at betragte Valglisten som saa sakrosankte, saa urørlige, at man ikke har villet tillade, at de rettes. Naar et Valg er blevet kasseret, fordi den valgte kun har faaet ganske faa Stemmer flere end den anden Kandidat, og det da godtgøres, at han har faaet dette Flertal af Stemmer, fordi der er Vælgere af Modparten, som ikke findes, men burde findes paa Valglisten eller omvendt, at han har faaet Stemmer fra Vælgere, som er opførte paa Valglisten, men ikke burde have været der — naar noget saadant ved Undersøgelsen af Valget er blevet godtgjort, bør det virkelig kunne slaa fast, at de nødvendige Forandringer af Valglisten skal foretages, inden der er Tale om Omvalg.

Saa har jeg til § 31 selvfølgelig maattet stille et Ændringsforslag. Selv om der forlanges 30 Aar til Valgret, behøves der jo ikke mere end 25 Aar til Valgbarhed ligesom nu, og dette er foreslaaet i dette Ændringsforslag; jeg har dertil endnu gjort en for øvrigt for mit Vedkommende mindre betydende Tilføjelse, nemlig at vedkommende skal have fast Ophold i Landet. Jeg finder det naturligt, fordi det ikke er rimeligt, at den, der, naar Valget foregaar, lever udenfor Landet, lige kan rejse hjem og deltage i et Valg. Han har ikke fulgt Forholdene saaledes, at man kan sige, han er moden dertil. I øvrigt lægger jeg ikke megen Vægt paa denne Bestemmelse. Men jeg kan ikke ret forstaa, at ikke Flertallet har en lignende Bestemmelse. I Regeringens Forslag staar der jo, at valgbar er enhver, som har Valgret til Folketinget; og en Betingelse for Valgret er at have fast Ophold i Valgkredsen. Hvis man derved udelukker Folk, der ikke burde udelukkes fra Valgbarhed, vilde det være naturligt at have føjet til, at de har Valgret, naar de har fast Ophold i Landet.

Jeg har endnu kun tilbage at omtale det Ændringsforslag, som for mig er det mest afgørende, det er Ændringsforslaget til § 32. Der er mine Meningsfæller og jeg enige om absolut at forlange i Grundloven at faa fastslaaet Forholdstalsvalgmaaden.